

ÅRSRAPPORT ARBEIDET PÅ SELVHJELP 2004

Oslo - Kristiansand - Ålesund - Trondheim - Tromsø

INNHOOLD :

I Selvhjelp Oslo - Kristiansand - Ålesund - Trondheim

- Selvhjelp - en språkmektig gruppe
- Nasjonaliteter som har henvendt seg i 2004
- Prioriterte områder
- Finansiering
- Samarbeid / kontakt med andre organisasjoner / instanser
- Videre fremdrift

II Statistikker

III Menneskene bak statistikkene

IV En vanlig dag på Selvhjelp

Selvhjelp Oslo - Kristiansand - Ålesund - Trondheim og Tromsø

Totalt antall henvendelser : 6 558

Antall nasjonaliteter : 114

EN SPRÅKMEKTIG GRUPPE

SEIF har medarbeidere fra hele verden. Vi sitter inne med en språkkompetanse som vi benytter oss av, kontorene i mellom, slik at vi sjelden trenger å benytte oss av eksterne tolketjenester. Her følger en oversikt over våre språkmektige medarbeidere i 2004 (ikke alle medarbeidere som her er nevnt har jobbet i samme tidsperiode): :

Oslo:

Victorio: Spansk og norsk

Jon Ole: Norsk og engelsk

Gerd: Norsk, engelsk, tysk, fransk, spansk, noe portugisisk og italiensk

Belinda: Spansk, engelsk, fransk og norsk

Amanda: Romani, norsk og engelsk

Cecilie: Norsk og engelsk

Djulja: Norsk, serbokroatisk, engelsk og romani

Magnus: Norsk og engelsk

Frederik: Norsk og engelsk

Kristiansand

Lidia: Spansk, engelsk og norsk

Ilir: albansk, engelsk og norsk

Ålesund

Iwona: polsk, russisk og norsk

Eva: Norsk og engelsk

Trondheim

Kanti: Hindi, urdu, engelsk, norsk, tamilsk og litt bengali

Øyvind: Norsk, enkelsk

Ida: Norsk og engelsk

Simon: Norsk, engelsk og tysk

Tromsø

Almaz: Ameharisk, oromisk, swahili, norsk og engelsk

Viktor: Norsk, engelsk, tysk og serbokroatisk.

Nasjonaliteter som har henvendt seg i 2003

1. AFGHANISTAN
2. ALBANIA
3. ALGERIE
4. ANGOLA
5. ARGENTINA
6. ARMENIA
7. ASERBAJDSJAN
8. AUSTRALIA
9. BANGLADESH
10. BOLIVIA
11. BOSNIA
12. BRASIL
13. BULGARIA
14. BURUNDI
15. BUTAN
16. CANADA
17. CAP VERDE
18. CHILE
19. COLOMBIA
20. CUBA
21. DANMARK
22. DEN DOMINIKANSKE REP.
23. ECUADOR
24. EGYPT
25. EL SALVADOR
26. ELFENBENKYSTEN
27. ENGLAND
28. ERITREA
29. ETIOPIA
30. FILIPPINENE
31. FINLAND
32. FRANKRIKE
33. GAMBIA
34. GEORGIA
35. GHANA
36. GUATEMALA
37. GUINEA
38. GUYANA
39. HONDURAS
40. HVITRUSSLAND

41. INDIA
42. INDONESIA
43. IRAK
44. IRAN
45. ISRAEL
46. ITALIA
47. JAMAICA
48. JAPAN
49. JEMEN
50. JORDAN
51. KAMBODSJA
52. KAMERUN
53. KENYA
54. KINA
55. KONGO
56. KOSOVO-ALBANIA
57. KROATIA
58. LATVIA
59. LIBANON
60. LIBERIA
61. LIBYA
62. LITAUEN
63. MAKEDONIA
64. MALI
65. MALAYSIA
66. MAROKKO
67. MEXICO
68. MOLDOVA
69. NEDERLAND
70. NEPAL
71. NIGER
72. NIGERIA
73. NORGE
74. PAKISTAN
75. PALESTINA
76. PERU
77. POLEN
78. PORTUGAL
79. QATAR
80. ROM-FOLKET (SIGØYNERE)
81. ROMANIA
82. RUSSLAND
83. RWANDA
84. SERBIA-MONTENEGRO
85. SIERRA LEONE
86. SLOVAKIA
87. SOMALIA
88. SPANIA
89. SRI LANKA

90. STATSLØSE
 91. SUDAN
 92. SVERIGE
 93. SYRIA
 94. TADSJIKISTAN
 95. TANZANIA
 96. TCHAD
 97. THAILAND
 98. TSJETSJENIA
 99. TRINIDAD
 100. TUNIS
 101. TYRKIA
 102. TYSKLAND
 103. UGANDA
 104. UKRAINA
 105. URUGUAY
 106. USA
 107. USBEKISTAN
 108. VENEZUELA
 109. VEST-SAHARA
 110. VIETNAM
 111. ZAMBIA
 112. ZAIRE
 113. ZIMBABWE
 114. ØSTERRIKE
-

SEIF - prioriterte områder.

Målgrupper:

Målsetting med tiltaket:

Prioriterte områder :

- Ivaretagelse av asylsøkernes, flyktningers og innvandreres rettigheter.
- Særlig fokus på situasjonen for kvinner.
- Supplering til det offentlige tjenestetilbudet.
- Rådgiving og konkret bistand i enkeltsaker.
- Særlig satsing på ungdom
- Særlig satsing på Rombefolkning i Norge. (sigøynere)

Ivaretagelse av asylsøkernes, flyktningers og innvandreres rettigheter:

Særlig fokus på situasjonen for kvinner:

Supplering til det offentlige tjenestetilbud:

På den andre siden, ble SEIF i stor grad benyttet som kunnskapsbank av både offentlige instanser, advokater og andre frivillige organisasjoner. Kommunale kontorer, f.eks. sosialkontorer, barnevern, krisesentra, m.m. kontaktet oss også for informasjon og råd i enkeltsaker, på områder hvor vi har opparbeidet spisskompetanse. **Rådgiving og konkret bistand i enkeltsaker:**

Særlig satsing på ungdom

I forbindelse med Barne- og familiedepartementets utgivelse av Handlingsplan mot tvangsekteskap, desember 1998, begynte SEIF i 1999 å rette spesiell fokus generelt på ungdommen fra hjem med innvandrere/flyktningbakgrunn og spesielt på problemet arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang. Gjennom arbeidet i prosjektet "Mellom Barken og Veden" fikk vi kontakt med ungdommen gjennom skoleturner og informasjonsbrosjyrer. Ved å henvende oss til ungdommen med tilbud om informasjon og praktisk hjelp til problemløsning, var målsetningen å bevisstgjøre dem om rettigheter og rettsvern i det norske samfunnet.

Denne bevisstgjøringen ser vi som avgjørende for en reell integrering og en reell følelse av trygghet og tilhørighet i det norske samfunnet.

Etter 4-5 års systematisk arbeid med ungdom i krise, gjennomførte vi i 2003 en undersøkelse for å kartlegge hvordan det hadde gått med de unge etter brudd med familien, flytting til ny landsdel, ny identitet, osv. Rapporten "Veien Videre" gir et godt innblikk i de unges nye hverdag.

Vårt omfattende arbeid blant de unge i 2004 blir utdypet i rapporten "Mellom Barken og Veden 2004." og rapporten "Veien Videre – Oppfølging 2004"

Særlig satsing på Rombefolkning i Norge(sigøynere).

I samarbeid med de som henvender seg til oss, menn, kvinner, ungdom og familier, prøver vi å finne praktiske løsninger på problemer som kan oppstå. Når vi understreker at arbeidet med problemløsning i hver sak må skje i samarbeid med den det gjelder, skylder det seg at vi vil vektlegge viktigheten av en prosess blant Rom-folket. Denne viktige prosessen vil medføre en bevisstgjøring om deres rettigheter, plikter og rettsvern i det norske samfunnet. Denne bevisstgjøringen ser vi som avgjørende for en reell integrering og en reell følelse av trygghet og tilhørighet i det norske samfunnet.

Målsetningene i prosjektet: Bekjempelse av analfabetisme blant barn, ungdom og unge voksne, arbeid mot arrangerte ekteskap mellom mindreårige, arbeid mot at barn føder barn, arbeid for å bedre kvinnens livssituasjon og stilling i Rom-miljøet, arbeid mot diskriminering, arbeid for å opprette et kulturhus for Rom-folket, for å nevne de sentrale målsetningene.

I rapporten "En plass i samfunnet også for meg ?" blir vårt arbeid blant Rom utdypet.

Bemanning:

Omfanget av den frivillige aktiviteten:

Finansiering :

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger er etter hvert blitt en reelt landsdekkende organisasjon med kontorer i Oslo, Kristiansand, Ålesund, Trondheim og Tromsø.

I 2004 bevilget Kommunal- og Regionaldepartementet v/ UDI kroner 1 606.250,- til driftsstøtte for alle våre kontorer.

Oslo Kommune bevilget kr. 229.000,- til drift av vårt Oslo-kontor. Likeledes bevilget Kristiansand Kommune kr.119.000,- til vårt kontor der, mens Vest-Agder fylkeskommune bevilget kroner 15.000,-. Møre og Romsdal fylkeskommune bevilget kroner 17.000,- og Trondheim kommune bevilget 250.000,- til vårt kontor der.

Som støtte til videreføringen av vårt arbeid blant de unge, mottok vi kroner 780.000,- fra Barne- og Familiedepartementet, i tillegg til kroner 100.000,- for gjennomføring av prosjektet "Veien Videre – oppfølging?".

For arbeidet i prosjektet "En Plass i Samfunnet - også for meg" mottok vi kroner 717.691,- fra stiftelsen UNI.

Samarbeid med andre organisasjoner og instanser :

Spesiell innsats i 2004:

Familiegjenforening

I mai 2003 ble reglene for familiegjenforening endret: de som har fått arbeids- og oppholdstillatelse på humanitært grunnlag var ikke lenger fritatt for underholdskravet. Dette medførte at svært mange mennesker kom i en fortvilt situasjon og hvor barn fikk avslag på å bli gjenforent med herboende foreldre og søsken. SEIF opplevde en markant økning av henvendelser av dypt fortvilte mennesker som med et pennestrøk ble fratatt retten til et familieliv i flere år fremover.

I 2004 mottok vi 891 henvendelser for hjelp til familiegjenforening.

Asylsøkere

SEIF har merket oppgangen av antall asylsøkere de 5-6 siste årene til våre kontorer, da spesielt til vårt Oslo-kontor. Da mange av dem allerede hadde oppsøkt andre frivillige organisasjoner og instanser uten å få den nødvendige bistanden, hadde vi liten mulighet til å henvise dem videre. Vi så oss derfor nødt til å bruke vesentlige ressurser på ofte tunge og tidkrevende asylsaker, herunder innhenting av ytterligere dokumentasjon, skriving av klager, tillegg til klager og omgjøringsbegjæring. Vi har også bistått hjelpesøkende ovenfor UNE, hvor det har vært nemndmøte med personlig fremmøte.

Arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang

I 2004, deltok SEIF med innlegg på en rekke seminarer rundt om i landet, i tillegg til flere møter med innspill og grasroterfaring med problemstillingen. Vi mottok også et betydelig antall henvendelser fra studenter med forespørsel om bakgrunnsmateriale, særskilt på området arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang. I tillegg ble vi benyttet av barnvernet som vitne i fylkesnemnder rundt om i landet.

På området arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang og på området omskjæring, ble SEIF i 2004 i utstrakt grad kontaktet av presse og fjernsyn for bakgrunnsmateriale, direkte deltagelse i programmer og for å få kontakt med de ungdommene det gjelder.

Når det gjelder krise-krisesaker (ungdom som bryter ut av tvangssituasjoner, flytter til ny landsdel med ny identitet og sperret adresse og en rekke

sikkerhetstiltakt) mottok vi de første 3 årene 15-20 slike henvendelser i året. I 2002 opplevde vi en økning av ungdom i krise-krise, da hele 45 jenter, gutter og par i en "Romeo og Juliette-situasjon" oppsøkte SEIF for krisehjelp. I 2003 steg dette antallet til 57 krise-krisesaker, og i 2004 var antallet oppe i hele 75 slike saker. Arbeidet med de unge i krise-krise situasjoner dreier seg om svært kompliserte og til dels farlige situasjoner, som krever spiss- og handlingskompetanse og et etablert nettverk på landsbasis med offentlige instanser, andre frivillige organisasjoner og engasjerte privatpersoner.

Rom-folket

For å kunne imøtekomme det store behovet for bistand og praktisk hjelp i ofte tunge og ressurskrevende saker, knyttet SEIF til seg 2 medarbeidere, en kvinnelig sosialantropolog og en kvinne med Rom-bakgrunn.

Prosjektet "En plass i samfunnet – også for meg" er ambisiøst og favner vidt for å oppnå målsetningen om å heve levevilkårene til en etnisk minoritet i Norge. Da problemstillingene er sammensatte og tradisjoner og fordommer svært rotfestede, vil resultatene av arbeidet i prosjektet først kunne merkes etter flere års arbeid. Vi vil også arbeide for at myndighetene tar sitt ansvar på alvor ovenfor denne marginaliserte og diskriminerte minoriteten i Norge.

Prosjektet "En plass i samfunnet – også for meg" er pr i dag det eneste tiltaket i Norge spesielt rettet mot Rombefolkningen.

Videre framdrift

Reelt landsdekkende tilbud

I januar 2005 åpnet vi et nytt avdelingskontor i Bergen. Etter denne ekspansjonen, vil vi bruke ressurser på å sementere og opprettholde tilbudet på samtlige kontorer, der tallmaterialet viser ett stort behov for vårt nærvær på landsbasis.

Hjelp til selvhjulpenhet

SEIF vil fortsette sitt arbeid med bistand i enkeltsaker på alle de nevnte områder. Vi vil bruke ressurser på å opprettholde vår innvandrerkvinnepolitiske profil, slik at SEIF fortsatt kan være det stedet kvinnene kan henvende seg til i tillit.

Vi vil bruke ressurser på å videreføre kunnskap på de mer kompliserte områdene til alle våre avdelingskontorer.

Vi vil legge vekt på en videre god kontakt med de offentlige instanser hvor våre brukergrupper henvender seg, for å utveksle erfaringer og tilse at våre brukere oppnår de beste løsninger i sin kontakt med det offentlige hjelpeapparatet.

Vi vil fortsatt bruke størsteparten av vår kapasitet på hjelp til selvhjulpenhet i enkeltsaker. Dette fordi det er her behovet er størst og tilbudet minst.

SEIF – en uavhengig organisasjon

Samtidig vil vi fortsette å legge avgjørende vekt på vår uavhengige stilling som frivillig organisasjon. Vi må fortsette vårt arbeid som voktere av rettferdighet

og likeverd ovenfor våre brukergrupper. Vi må ikke falle for fristelsen til å ta på oss rollen som utredere for det offentlige.

Trafficking

Vi vil her nevne at vi vil måtte utvide vårt arbeid med kvinner på et nytt område, da SEIF i den senere tid har mottatt henvendelser fra kvinner som er ofre for trafficking. Det dreier seg her om svært kompliserte og farlige saker, som krever særskilt kompetanse og ressurser.

SEIF - en deltager i den offentlige debatt

Som landets største organisasjon på området, vil SEIF bidra i den offentlige debatten og det politiske og opinionsdannende arbeidet, når det gjelder våre nye borgere. Med vår høye aktivitet over hele landet og vår spisskompetanse på flere områder, er pågangen fra media etter hvert blitt betydelig. Vi opplever nå daglig henvendelser fra både aviser, tidsskrifter, radio og Tv fra både inn- og utland, med forespørsel om bakgrunnsinformasjon, kommentarer, intervjuobjekter og direkte deltagelse i programmer og artikler. Vi vil fortsette dette arbeidet i 2005.

Ungdommen

Vi vil i 2005 fortsette vår satsing med ungdom oppvokst i Norge, fra familier med innvandrere/flyktningsbakgrunn.

Vi vil fortsette arbeidet med å bistå ungdom til å unngå arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang og omskjæring. Erfaringene viser at ungdomsgenerasjonen ikke bare henvender seg til SEIF angående ekteskap, men har et stort behov for informasjon, råd og hjelp på en rekke områder. SEIF vil derfor utvide sin aktivitet blant ungdomsgenerasjonen, for å imøtekomme de særskilte behovene i denne gruppen. I denne forbindelse vil vi fortsette vårt informasjonsarbeid rettet mot de instanser som er i kontakt med ungdomsgenerasjonen, for slik å påse at de unge blir hørt og tatt på alvor, og får den hjelpen de har rettmessig krav på. Husbanken, i samarbeid med de enkelte kommuner, påbegynte høsten 2003 etablering av kriseboliger rundt om i landet, og flere boliger ble etter hvert etablert i 2004. Denne satsningen fra det offentlige gjør det lettere for SEIF å hjelpe det stadige økende antall ungdommer som kommer til våre kontorer for hjelp i en krise-krise situasjon.

Rom-folket

Vi vil fortsette vårt arbeid blant Rom-folket, med særskilt fokus på barn, ungdom og kvinner i miljøet, for på sikt å oppnå en forbedring av livssituasjonen til hele gruppen i Norge.

II Statistikk

SELVHJELP OSLO 2004

Totalt antall henvendelser : 3 200

Antall nasjonaliteter : 100

Status :

Innvandrere / flyktninger: 42%

Asylsøkere: 13%

Andre (studenter / turister / au pair, o.s.v.) 1%

Ungdom:	30%
ROM	13%

Derav var :

Kvinner:	30%
Familier:	5%
Menn:	34%
Barn/Ungdom:	31%

Saksområder :

Skjemaer / søknader, brev, timebestilling:	4%
Purring / klage på vedtak/ megling :	3%
Økonomiske problemer:	15%
Bolig / arbeid:	8%
Generell informasjon :	3%
Familieproblemer:	4%
Annet (Lege, skole, barnevern etc.):	3
Familiegjenforening :	9%
Asylsaker :	11%
Annet vedrørende fremmedmyndighetene (oppholdstillatelse, , pass, visum, statsborgerskap) :	13%
Arrangerte ekteskap under tvang:	18%
Innvandrerpolitisk arbeid :(Saker av prinsipiell karakter, kontakt med org., off. instanser, politikere, presse, mobilisering) :	4%
Henvendelser angående diskriminering:	49 person

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SELVHJELP OSLO 2004

AFGHANISTAN
 ALBANIA
 ALGERIE
 ARGENTINA
 ANGOLA
 ASERBAJDSJAN
 BANGLADESH
 BOSNIA
 BOLIVIA
 BRASIL
 BULGARIA
 BURUNDI
 BUTAN
 CANADA
 CAP VERDE
 CHILE
 COLOMBIA
 CUBA
 DANMARK
 DEN DOMINIKANSKE REPUBLIKK
 ECUADOR

EGYPT
ELFENBENKYSTEN
EL-SALVADOR
ENGLAND
ERITREA
ETIOPIA
FILIPPINENE
FINNLAND
FRANKRIKE
GAMBIA
GHANA
GEORGIA
GUINEA
GUYANA
HOLLAND
HONDURAS
HVITRUSSLAND
INDIA
INDONESIA
IRAK
IRAN
ISRAEL
ITALIA
JAPAN
JEMEN
JORDAN
KAMERUN
KENYA
KONGO
KOSOVO-ALBANIA
KROATIA
LATVIA
LIBANON
LIBERIA
LIBYA
LITAUEN
MAKEDONIA
MAROKKO
MEXICO
MOLDOVA
NEPAL
NIGERIA
NORGE
PAKISTAN
PALESTINA
PERU
POLEN
PORTUGAL
QATAR

ROM-FOLKET (SIGØYNERE)
ROMANIA
RUSSLAND
RWANDA
SERBIA-MONTENEGRO
SIERRA LEONE
SLOVAKIA
SOMALIA
SPANIA
SRI LANKA
SUDAN
SVERIGE
SYRIA
TADSIKISTAN
TANZANIA
THAILAND
TSJETSJENIA
TUNIS
TYRKIA
TYSKLAND
USA
URUGUAY
USBEKISTAN
UGANDA
UKRAINA
VENEZUELA
VIETNAM
VEST-SAHARA
ZIMBABWE

SELVHJELP KRISTIANSAND 2004

Totalt antall henvendelser: 1018

Antall nasjonaliteter: 68

Status :

Derav var :

Innvandrere / flyktninger: 88%

Asylsøkere: 10%

Andre (studenter / turister / au pair, o.s.v.) 2%

Kvinner: 45%

Familier: 5%

Menn: 44%

Ungdom: 6%

Saksområder :

Offentlige kontorer (Skjemaer, søknader, brev, timebestilling, puring, klager,etc.): 31%

Økonomiske problemer: 16%

Bolig / arbeid:	12%
Annet (Lege, skole, barnevern etc.):	7%
Fremmedmyndighetene:	30%
Arrangerte ekteskap under tvang:	1%
Innvandrerpolitisk arbeid:	3%
Henvendelser angående diskriminering:	4 personer

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SELVHJELP AVD. KRISTIANSAND 2004

AFGHANISTAN
 ALGERIE
 ANGOLA
 ARGENTINA
 ARMENIA
 ASERBAJDSJAN
 AUSTRALIA
 BOLIVIA
 BOSNIA
 BRASIL
 CHILE
 COLOMBIA
 DANMARK
 EGYPT
 ERITREA
 ETIOPIA
 ELFENBENKYSTEN
 FILIPPINENE
 FRANKRIKE
 GEORGIA
 GUETEMALA
 HONDURAS
 INDIA
 IRAK
 IRAN
 ITALIA
 JORDAN
 KAMBODSJA
 KINA
 KONGO
 KOSOVO-ALBANIA
 KROATIA
 LIBANON
 LIBYA
 LITUAEN
 MALAYSIA
 MALI
 MAROKKO
 MEXICO
 NEDERLAND

NEPAL
NIGERIA
NORGE
PAKISTAN
PALESTINA
PERU
POLEN
PORTUGAL
ROMANIA
RUSSLAND
SERBIA OG MONTENEGRO
SOMALIA
SPANIA
SUDAN
SVERIGE
SYRIA
TCHAD
THAILIAND
TSJETSJENIA
TYRKIA
TYSKLAND
UGANDA
URUGUAY
USA
VENEZUELA
VIETNAM
ZAIRE
ØSTERRIKE

SELVHJELP ÅLESUND 2004

Totalt antall henvendelser: 375

Antall nasjonaliteter: 29

Status :

Innvandrere / flyktninger: 90%

Andre: 7%

Asylsøkere: 3%

Derav var :

Kvinner: 36%

Familier: 1%

Menn: 55%

Ungdom: 2%

Andre; 6%

Saksområder :

Offentlige kontorer: 12%

Skrive brev, klage: 4%

Bolig / arbeid: 7%

Annet (Lege, skole, barnevern etc.):	11%
Skjemaer/forklaringer:	13%
Familieproblemer:	3%
Oppholdstillatelse, statsborgerskap, visum, etc.:	24%
Familiegjenforening:	23%
asylsaker:	3%

Nasjonaliteter som oppsøkte Selvhjelp, avd. Ålesund 2004:

AFGHANISTAN

ARGENTINA

BRASIL

CHILE

ETIOPIA

FILIPPINENE

GEORGIA

IRAK

JAMAICA

KENYA

LIBERIA

LITAUEN

MAROKKO

MOLDOVA

NORGE

PAKISTAN

PALESTINA

PERU

POLEN

RUSSLAND

SOMALIA

SRI LANKA

STATSLSØSE

THAILAND

TSETSJENIA

UGANDA

UKRAINA

UZBEKISTAN

VIETNAM

SELVHJELP TRONDHEIM 2004

Totalt antall henvendelser: 1 538

Antall nasjonaliteter: 52

Status :

Innvandrere / flyktninger: 59%

Asylsøkere: 17%

Annet: 24%

Derav var :

Kvinner: 30%

Ungdom: 29%

Menn: 40%

Familier: 1%

Saksområder:

Offentlige kontorer(Skjemaer,Søknader, brev timebestilling, purring, klager,etc.): 10%

Økonomiske problemer: 2%

Bolig/arbeid: 9%

Økonomiske problemer: 2%

Annet(lege, skole, fam.probl., barnevern): 17%

Oppholdstillatelse, statsborgerskap, visum/pass, bosettingstillatelse,etc.: 15%

Familiiegjenforening: 25%

asylsaker: 12%

Tvangsekteskap: 10%

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SELVHJELP AVD. TRONDHEIM 2004

AFGHANISTAN

ALGERIE

ARMENIA

BANGLADESH

BOSNIA

BURUNDI

COLOMBIA

EL SALVADOR

ERITREA

ETIOPIA

GEORGIA

GHANA

GUINEA

INDIA

INDONESIA

IRAK

IRAN

ISRAEL

KAMERUN

KENYA

KONGO

KOSOVO

LIBANON

LIBERIA

LIBYA

MAKEDONIA

MAROKKO

NIGER

NORGE

PAKISTAN

PALESTINA

POLEN

ROMANIA

RUSSLAND
RWANDA
SERBIA OG MONTENEGRO
SIERRA LONE
SOMALIA
SPANIA
SRI LANKA
SUDAN
SYRIA
TANZANIA
TCHAD
THAILAND
TSJETSJENIA
TYRKIA
UGANDA
USA
VEST SAHARA
VIETNAM
ZAMBIA

SELVHJELP TROMSØ 2004

Totalt antall henvendelser: 427

Antall nasjonaliteter: 27

Status :

Innvandrere / flyktninger:	76 %
Asylsøkere:	21%
Andre (studenter / turister / au pair, o.s.v.)	3%

Derav var :

Kvinner:	33%
Barn/ungdom:	12%
Menn:	54%
Familier:	1%

Saksområder:

Bolig/arbeid:	34%
Generell informasjon:	10%
Annet(lege, skole, fam.probl., barnevern:	13%
Familieproblemer:	6%
Økonomiske problemer:	4%
arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang:	2%
Oppholdstillatelse etter samlivsbrudd(§ 37,6 ledd):	1%
Annet,Statsborgerskap,visum/pass:	5%
Familiegjenforening:	12%
Asyl:	12%
Innvandrerpolitisk arbeid:	1%

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SELVHJELP AVD. TROMSØ 2004

AFGHANISTAN

BOSNIA OG HERCEGOVINA

BULGARIA

ERITREA

ETIOPIA

FILIPPINENE

FRANKRIKE

IRAK

IRAN

KAMERUN

KENYA

LIBERIA

KONGO

NEPAL

NORGE

PALESTINA

POLEN

RUSSLAND

RWANDA

SOMALIA

SRI LANKA

SUDAN

TANZANIA

TSJETSJENIA

TYSKLAND

UGANDA

ZAIRE

III Menneskene bak statistikkene

Ad. antall henvendelser

Til sammen mottok SEIF i Oslo, Kristiansand, Ålesund, Trondheim og Tromsø 6 558 henvendelser i 2004. Ser vi på listene av nasjonaliteter som oppsøkte kontorene, går det fram at hele 114 forskjellige nasjonaliteter benyttet seg av vårt tilbud. Slik oppfyller vi vårt opprinnelige formål om å gi hjelp til selvhjulpenhet til alle som har behov for det, uansett nasjonalitet, kjønn, politisk oppfatning eller språklig og kulturell bakgrunn.

Henvendelsene varierer, alt fra enklere saker som utfylling av skjemaer og forklaring av brev fra det offentlige, til de større, tyngre sakene som krever spisskompetanse, spesielt innenfor utlendingsloven og problemstillinger knyttet til arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang og omskjæring. I de mer kompliserte sakene, kan problemløsninger ta flere måneder og opptil et par år, i samarbeid med advokater, andre frivillige organisasjoner, osv.

Hvem har behov for vårt tilbud?

Statistikkene viser med tydelighet at flertallet av de som henvender seg til våre kontorer er personer med innvandrer/flyktningbakgrunn, dvs. mennesker med en viss botid i Norge og eventuelt født i Norge - som av det offentlige blir

definert som "integreert" i kommunene. Det viser seg allikevel at de har et stort behov for informasjon og veiledning når konkrete problemer dukker opp.

Antall nasjonaliteter som oppsøkte våre kontorer i 2004 gjenspeiler en unik tillit til SEIF i de absolutt aller fleste innvandrers- og flyktningmiljøene i Norge.

Eksempler på saksområder

Vi vil her vise bredden og kompleksiteten i arbeidet på SEIF. Det vil bli for omfattende å gå inn på alle saksområdene og vi har derfor valgt ut noen eksempler på saksområder vi arbeider mye med. Av hensyn til de hjelpesøkende, har vi anonymisert eksemplene slik at de ikke kan gjenkjennes.

”Jeg har ikke spist på flere dager. Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre... dere må hjelpe meg”

Høsten 2004 kom en gutt, 21 år, til SEIF for krisehjelp. Han hadde ikke penger til mat og spurte om hvor han kunne henvende seg for å få hjelp. Etter en lengre samtale med gutten, kom det frem at han trengte bistand på en rekke områder. Han fortalte at han kom til Norge i 1990-årene sammen med sine foreldre. Før ankomst til Norge, hadde han vært fengslet sammen med foreldrene i hjemlandet, og hadde vært vitne til hvordan mor og far ble slått og mishandlet. I Norge hadde han fullført grunnskolen og grunnkurs på videregående skole, men hadde hele tiden slitt med konsentrasjonsvansker, søvnvansker og mareritt. Han hadde aldri fått tilbud om psykiatrisk hjelp. For 2 år siden hadde han sluttet på skolen og flyttet hjemmefra. Han hadde levd av forskjellige småjobber og bodd hos kamerater og bekjente. Han var uten fast bopel og var nå uten arbeid, og ettersom det var han selv som hadde valgt å avslutte siste arbeidsforhold, fikk han heller ennå ikke dagpenger fra A-etat. Vi spurte han om han ikke kunne flytte hjem til foreldrene igjen, men han svarte at det var umulig, da de hadde begynt å presse ham til å gifte seg med en jente fra foreldrenes hjemland. Under samtalen fant vi ut at han var så psykisk nedbrutt at han først og fremst hadde behov for fagkyndig hjelp. Vi fikk øyeblikkelig time for han hos psykiatrisk legevakt samme dag, men før vi fulgte han dit, hjalp vi med søknad om nødhjelp fra sosialkontoret. Vi avtalte møte med han dagen etter for å hjelpe han videre, blant annet med inkassokrav og et sted å bo.

Sammen med gutten jobbet vi en måneds tid for å få det mest prekære på plass:

- Et behandlingstilbud hos psykolog og oppfølging ved BUP.
- Matpenger fra sosialkontor og etter hvert dagpenger fra A-etat, samt supplerende livsopphold fra sosialkontoret.
- Bopel hos Ungbo.
- Nedbetalingsordninger med kreditorer.

Etter hvert som gutten opplevde å få støtte og hjelp, begynte han å snakke om fremtiden. Kanskje skulle han gjenoppta skolegangen ? Vi gjorde avtaler med han om å hjelpe med søknad om skoleplass for neste skoleår. I mellomtiden kunne gutten stikke innom SEIF for en prat og for videre praktisk oppfølging, når han skulle ha behov for det.

”Jeg vil heller dra til krigen i Irak enn tilbake til kommunen, for der hadde jeg i hvert fall venner”

Høsten 2004 oppsøkte en 16-årig gutt vårt kontor for hjelp. Hans familie hadde flyttet fra sin opprinnelige bostedskommune, og familien hadde nå stor økonomiske problemer. Sosialkontorene samt fylkesmannen hadde gitt dem flere avslag på sosialhjelp, og forklaringen var at kommunen de hadde flyttet fra mottok familiens integreringstilskudd. Den nye kommunen ville derfor ikke ta i mot dem. Familien hadde satt seg i gjeld og leid en liten leilighet, mens barna jobbet for å få mat til hele familien.

Gutten fortalte en helt forferdelig historie om hvorfor de hadde flyttet fra den opprinnelige kommunen. Hverdagen til gutten og hans 3 søsken hadde bestått av mobbing, trakassering, og fysiske overgrep. Dette var fra medelever, lærere på skolen og folket i bygda. Foreldrene hadde flere ganger kontaktet politi, skole og andre offentlige etater, i håp om at noen skulle hjelpe. Men ingen ting skjedde. Ingen reagerte.

Gutten kunne fortelle om grov vold og mobbing. Men da han fortalte om hvor ensom han hadde vært, ingen venner, ingen ville ha han med på fotballaget og i gymmen ville ingen være nær han fordi han "luktet vondt", knakk han helt sammen og gråt. I den nye byen hadde han endelig fått venner, endelig lært seg godt norsk og han følte samhold. I samtale med de andre søsknene, kunne de også fortelle forferdelige historier om hva de hadde opplevd, men de lyste opp når de fortalte hvordan de hadde det nå, på skolen, på ungdomsklubbeneklubbene og i idrettslagene.

Det viste seg at den opprinnelige kommunen ikke på noen måte var villig til å hjelpe. Flyktningkonsulenten benektet at familien hadde tatt kontakt med dem, politiet hadde ikke tatt imot de anmeldelser familien hadde kommet med. Kommunen var heller ikke innstilt på at familien skulle flytte tilbake, da de ikke hadde noe mer å tilby. Etter noen runder med UDI, fant vi også ut at den nye bostedskommunen hadde mottatt integreringstilskuddet helt siden familien meldte flytting. Allikevel måtte vi gå mange runder med sosialkontoret på det nye bostedet, som i første omgang nektet å hjelpe på grunn av det manglende integreringstilskuddet !

Vi hadde tett oppfølging med barna i flere uker. Vi snakket med skole, pp-tjeneste, osv, da flere av søsknene hadde mareritt om de traumatiske opplevelsene de hadde med seg fra sin gamle kommune. Ventetiden tok hardt på barna. De var livredde for å flytte tilbake. 2 av guttene gikk med 6 avisrunder hver eneste dag, slik at de kunne tjene penger til husleien og mat til hele familien. Dette gikk utover skole, lekser og aktiviteter på ettermiddagen.

Vi bestemte oss derfor å belyse saken prinsipielt i media. Noen dager etter et stort oppslag om familiens historie i en riksdekkende avis, ble familien endelig mottatt i den nye kommunen, og fikk den hjelpen fra sosialkontoret de hadde behov for.

”Det er så vanskelig å være uten storesøstra og pappa’n min...”

En afrikansk kvinne, som har fått tillatelse i Norge på humanitært grunnlag, oppsøkt SEIF for bistand. I hjemlandet hadde hun vært utsatt for svært grove overgrep som følge av konflikten i landet. Hun bodde i Norge sammen med sin (nå 8 år gamle) sønn.

Kvinnen fortalte at hennes ektemann og datter befant seg i 3. land utenfor hjemlandet. Der bodde de uten rettigheter, de levde under svært vanskelig forhold og hadde heller ikke mulighet til å få den nødvendige hjelpen til å livnære seg. Videre tilhørte de en minoritet som medførte ytterligere isolering og fare for overgrep. Datteren hadde også helseproblemer og behov for medisinsk tilsyn som hun ikke fikk der. Datteren hadde ingen skoletilbud der de befant seg, og hadde heller ikke fått skolegang i hjemlandet på grunn av konflikten der.

Ektemannen og barnet hadde nå fått avslag på søknad om familiegjenforening i Norge. Avslaget var begrunnet med at kvinnen ikke oppfylte underholdskravet. Hun deltok på introduksjonskurset, men støtten derfra var ikke nok. Kvinnen hadde på grunn av manglende norskkunnskaper og nettverk, og med omsorg alene for sønnen, heller ikke hatt mulighet til å få seg en jobb ved siden av introduksjonskurset, selv om hun har søkt og søkt. Hun slet samtidig med traumer og depresjoner etter overgrepene i hjemlandet.

Vi innhentet legeerklæringer, uttalelse fra skole, etc. Deretter skrev vi klage hvor, vi ba om at familien ble gjenforent. Foruten anførselene om familiens situasjonen, tok vi også opp barnas rettigheter i henhold til FNs barnekonvensjon. Vi venter fortsatt på svar, etter 5 måneder. "Jeg savner dem så fælt" fortalte den lille gutten i en av våre samtaler. "Det er så vanskelig å være uten storesøstra og pappa'n min."

"Vi blir drept av familien, hvis vi må reise tilbake..."

En mor med datter og barnebarn henvendte seg til SEIF for hjelp. De hadde alle fått avslag på sine asylsøknader. Mannen til datteren var også i Norge som asylsøker. Han hadde vært lengre i Norge og hadde også mottatt endelig avslag på sin asylsøknad fra UNE.

De hadde flyktet fra storfamilien i hjemlandet fordi datteren hadde valgt å gifte seg med en mann familien ikke ville godta. De var redde for sine liv. Mor ville også bli drept, da hun hadde valgt å støtte sin datter.

Vi hadde en lang samtale med de to kvinnene, hvor vi kartla saken og la en plan for innhenting av nødvendig dokumentasjon. En person som er tilknyttet SEIF som tolk/frivillig medarbeider befant seg nå i familiens hjemland. Han besøkte familien til kvinnene og snakket med familiemedlemmene. Han laget en rapport, hvor vi fikk bekreftet at familien ville drepe kvinnene ved en eventuell retur.

Videre innhentet vi identitetskort for datteren fra hjemlandet Samtidig kontaktet vi det ledende partiet/bevegelsen i hjemlandet som bekreftet skriftlig mannens situasjon. Vi tok også kontakt med hjemlandets støtteforening i Norge, som bekreftet situasjonen for kvinnene. Videre gjennomgikk vi forskjellige internasjonale rapporter fra kvinnenes hjemland om menneskerettighetssituasjonen og kvinners særskilte situasjon.

Vi skrev deretter tillegg til klagen fra advokaten. Her vedla vi dokumentasjon og våre anførsler med særskilt fokus på kvinners situasjon i det landet de hadde flyktet fra.

3 måneder senere mottok vi vedtak fra UDI, hvor de hadde omgjort vedtaket og gitt familien flyktningsstatus i Norge ! Vi ga beskjed til familien, som endelig kunne starte et nytt liv her i Norge.

IV En vanlig dag på Selvhjelp

Oslo - Kristiansand - Ålesund - Trondheim - Tromsø

En vanlig dag på SEIF (19.10.04)

Oslo - Ålesund - Kristiansand - Trondheim - Tromsø

- Møte med advokat og ung jente, for å forberede søknad om voldsoffererstatning.
- Ringte fra helsestasjon for råd og hjelp angående ung gutt på flukt fordi foreldrene til kjæresten hadde truet han på livet. Vi avtalte et møte med gutten dagen etter.
- De ringte fra utenbys sosialkontor for videre info om kriseleilighet i ny landsdel for "Romeo og Juliette". Vi kontaktet igjen kommunen hvor kriseleilighet var under opprettelse, og fikk vite at den nå være klar. Vi ringte tilbake til sosialkontor med denne informasjonen og avtalte at paret kunne flytte om noen få dager.
- Møte med Rom-kvinne, advokat og tv-kanal i forbindelse med at de vil ta opp sak om hennes 15-årige sønn som var blitt giftet bort av sin far.
- Ringte radiostasjon som ønsket å snakke med ungdom på flukt fra tvangsekteskap. Vi kontaktet en ungdom som var villig til å gi et intervju og formidlet etterpå kontakten.
- Kom pakistansk mann, innvandrer, for hjelp til å kontakte statens innkrevningssentral. Mannen hadde en del gjeld som han ønsket å få oversikt over, og han ønsket vår hjelp til gjeldsforhandlinger. Vi kontaktet i første omgang innkrevningssentralen, som skulle oversende de nødvendige dokumenter. Vi skal hjelpe videre i saken.
- Kom chilensk kvinne, innvandrer, for hjelp til søknad om livsopphold til sosialkontor. Hun trengte også hjelp til å fylle ut søknad om bosettingstillatelse. Vi hjalp henne med dette.
- Kom colombiansk mann, innvandrer, for hjelp til å kontakte forsikringssselskap angående skademelding etter innbrudd. Vi hjalp han med dette.
- Kom Rom-kvinne, for hjelp til å kontakte skole, vedrørende skolegangen til hennes 11-årige datter. Jenta skulle nå begynt på skole for første gang. Vi kontaktet skolen for et møte med mor, og lovte å gå med henne på møtet.
- Vi dro på hjemmebesøk til Rom-kvinne, for å snakke med henne om problemene som hennes sønn hadde på skolen. Der var han blitt mobbet av en guttegjeng og han hadde sluttet å gå på skolen. Mor ventet nå på innkalling til møte med rektor og ønsket at vi skulle hjelpe med saken. Hun ønsket at gutten skulle komme seg tilbake på skolen snarest mulig.

- Kom chilensk mann, innvandrer, for hjelp til å skrive brev til kreditor angående nedsettelse av månedelig avtalt nedbetalingsbeløp. Vi hjalp han med dette.
- Kom irakisk mann, asylsøker, for hjelp til å komme seg inn i mottakssystemet etter at han hadde forlatt mottaket. Vi kontaktet UDI og mottak for at han skulle få tilbake plassen, snarest mulig.
- Kom iransk mann, flyktning, for hjelp til å skriv CV og jobbsøknader. Vi hjalp han med å sette opp disse.
- Kom somalisk mann, flyktning, for hjelp til å skrive søknader om utsettelse av betaling av flere regninger. Vi gjennomgikk hans økonomiske situasjon og deretter hjalp ham med å skrive søknader og informerte om budsjettering
- Kom chilensk kvinne, innvandrer, som vi før hadde bistått med å bryte ut av et mishandlingsforhold. Vi hadde senere hjulpet henne med å finne leilighet, og hun hadde nå fått husleiekontrakt. Hun trengte hjelp til å ta kontakt med huseier for nøkler og vi hjalp henne med dette. Hun takket oss for all hjelpen hun hadde fått, før hun dro til sitt nye hjem.
- Kom Rom-kvinne, for hjelp til å kontakte trygdekontor. Hun var uføretrygdet, men trygden var blitt stanset da hun ikke hadde møtt til avtalt time hos spesialist lege. Hun hadde mottatt flere skriftlige innkallinger, men forklarte at hun var analfabet og ikke hadde fått noen til å lese brevene for henne. Vi kontaktet trygdekontoret, som kunne opplyse at saken nå var oversendt til Fylkestyret etter at kvinnen hadde søkt om ny uføretrygd. Vi skal hjelpe henne videre med den nye søknaden.
- Kom mann fra Chile, innvandrer, driver sin egen virksomhet, men har mottatt arbeidsledighetsstrygd samtidig. Han har nå fått brev fra A-etat hvor de krever en redegjørelse om arbeidstid og inntekter. Vi hjalp han med å skrive rapport/redegjørelse om hans virksomhet.
- Kom mann fra Somalia, flyktning, trengte hjelp til å fylle ut søknadsskjema om livsopphold til sosialkontoret. Vi hjalp han med å fylle ut skjema og informerte om de nødvendige vedleggene som skal medfølge søknaden.
- Kom mann fra Kosovo, flyktning. Flyktningkontoret hadde stoppet utbetaling av kvalifiseringsstønad, på grunn av at han hadde inntekt gjennom deltagelse i annet kurs. Hjelpesøkende mente at kurspengene han hadde mottatt ikke kunne regnes som inntekt, og at han hadde krav på både kvalifiseringsstønad og kurspenger. Vi gjennomgikk kvalifiseringsreglene med han og informerte om hans rettigheter.
- Kom mann fra Irak, med oppholds- og arbeidstillatelse i Norge. Hadde fått avslag på søknad om familiegjenforening og vi hjalp han med å skrive klage på avslaget.
- Kom kvinne fra Chile, innvandrer. Hun var kommet i en vanskelig økonomisk situasjonen, og trengte økonomisk rådgivning. Vi tok for oss

hennes situasjonen og rådet og informerte om hvordan hun kunne få orden på sin økonomi.

- Kom kvinne fra Colombia, asylsøker. Hun trengte informasjon om saksbehandlingen i hennes asylsak, hadde vært i Norge i 22 mnd. Vi kontaktet advokaten som informerte om hennes status. Hun trengte samtidig hjelp til å oversette dokumenter til asylsaken, og vi hjalp henne med oversettelsen.
- Kom ung jente fra Kroatia, skoleelev. Hun trengte hjelp i forbindelse med at hun følte seg diskriminert på skolen. Vi hadde en lang samtale med henne og informerte om de ulike støtteapparatene på skolen. Vi satte henne i kontakt med dem, og de lovet å se nærmere på saken og hjelpe henne.
- Ringte vietnamesisk mann, flyktning. Han var blitt utsatt for rasisme på jobben, (rasistiske kommentarer), og tillitsmannen på arbeidstedet var også med på mobbingen. Vi drøftet forskjellige strategier, og han skulle tenke seg nøye om og deretter fatte sin beslutning om hva han ønsket å gjøre.
- Kom afghansk kvinne flyktning. Trengte hjelp til skillsmisse. Vi informerte om hvordan hun skulle gå frem og hjalp henne med utfylling av skjemaer.
- Kom somalisk mann, innvandrer, vedrørende regning på Tv-lisens. Han mente at han ikke skulle betale denne, da han ikke har tv. Vi hjalp han med brev som forklarte situasjonen.
- Kom 2 afghanske kvinner, flyktninger, som trengte hjelp angående økonomiske problemer. Vi informerte og rådet dem i den forbindelse.
- Kom ung kvinne fra Sri Lanka, innvandrer, på grunn av problemer med UDI. Vi ringte og skrev brev til UDI, vedrørende spørsmål om hennes oppholdsstatus i Norge og bekreftelse på denne.
- Kom mann fra Colombia, innvandrer, med spørsmål i forbindelse med blant annet overgangstønad. Trengte advokat, og vi avtalte møte for han med god advokat.
- Kom kvinnelig flyktning fra Etopia, med behov for hjelp til å finne praksisplass. Vi hjalp henne med å lete og informerte/rådet om hvordan hun selv kan finne praksisplass.
- Kom kvinne fra Uganda, flyktning, som trengte hjelp i forbindelse med søknad om familiegjenforening. Vi hjalp henne med søknaden.
- Kom palestinsk mann, flyktning, som trengte hjelp til å finne bolig. Vi hjalp han med å finne passende leiligheter og ringte å avtalte visninger/møter.
- Kom sudansk mann, flyktning, for hjelp til kontakt med barnevernet. Vi kontaktet det lokale barnevernet, forklarte hva saken gjaldt og avtalte møte for han.

- Kom mannlig asylsøker fra Etiopia, vedrørende hjelp til å skrive jobbsøknader. Vi hjalp han med å sette opp CV og søknad.
- Kom mannlig flyktning fra Somalia, for hjelp til å skrive søknad om jobb. Vi hjalp han med dette.
- Kom mannlig flyktning fra Irak, for hjelp i forbindelse med søknad om familiegjenforening. Vi hjalp han med dette.
- Kom 3 polske menn, innvandrere. De hadde fått arbeidskontrakter de ikke forstod, og trengte hjelp til å oversette/forklare. Vi oversatte og forklarte kontraktene for dem.
- Kom russisk kvinne, innvandrer, vedrørende familiegjenforening. Trengte informasjon om lover og regler på området. Vi informerte og rådet.